

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jaroslava Škopka a soudců JUDr. Ondřeje Szalonnáse a Mgr. Jana Šmakala ve věci

žalobce: **M. T. V.**, nar. x. x. xxxx, pobytem v ČR P.
zastoupený Mgr. Petrem Václavkem, advokátem,
se sídlem Opletalova 1417/25, 110 00 Praha 1,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7,

o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu v řízení č. j. X spočívající v nevydání zaměstnanecké karty žalobci

takto:

- I. Žalovaný je povinen ve lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku vydat rozhodnutí v řízení o žádosti žalobce o vydání zaměstnanecké karty vedeném pod č. j. X.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 14 342 Kč k rukám zástupce žalobce Mgr. Petra Václavka, advokáta, do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Žaloba

1. Žalobce se domáhal poskytnutí ochrany proti nečinnosti žalovaného a žádal, aby byla soudem žalovanému rozsudkem uložena povinnost vydat rozhodnutí v řízení vedeném pod č. j. X9.
2. Uplatněný nárok na poskytnutí ochrany žalobce odůvodnil tím, že dne 27. 8. 2019 požádal o vydání zaměstnanecké karty dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“), o níž žalovaný vede řízení pod č. j. X. Opatřením proti nečinnosti ze dne 24. 2. 2021, č. j. X, přikázala Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců k návrhu žalobce ze dne 9. 2. 2021 žalovanému, aby ve věci rozhodl do 30 dnů od doručení opatření. Stanovená lhůta však marně uplynula a žalobce nebyl dosud informován, jak bylo o jeho žádosti rozhodnuto.

Vyjádření žalovaného

3. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel, že by byl nečinný. Uvedl, že činil úkony za účelem zjištění stavu věci a následně dne 25. 3. 2021 nakonec vydal předkládací zprávu, kterou bylo žádosti žalobce vyhověno. Žalovaný s odkazem na § 169t odst. 7 písm. a), odst. 9 písm. a), § 165a odst. 1 písm. f), § 30 odst. 2 a § 169r odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců poukázal na to, že žadatele o zaměstnaneckou kartu k převzetí víza podle § 30 odst. 2 zákona o pobytu cizinců vyzývá příslušný zastupitelský úřad a nikoli žalovaný. Podle § 169t odst. 9 písm. a) zákona o pobytu cizinců neběží lhůta pro vydání rozhodnutí od okamžiku odeslání výzvy zastupitelskému úřadu k převzetí dlouhodobého víza dle § 30 odst. 2 téhož zákona. Totéž vyplývá i z § 169r odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců. Za normálních okolností by Velvyslanectví České republiky v Hanoji ihned po obdržení pokynu žalovaného k převzetí dlouhodobého víza dle § 30 odst. 2 zákona o pobytu cizinců vyzvalo. Taková výzva je však nyní vyloučena vzhledem k zákazům obsaženým v ochranných opatřeních Ministerstva zdravotnictví. V době pokynu k udělení víza šlo o ochranné opatření ze dne 14. 2. 2021, č. j. X. Žalovanému tak nelze přičítat nečinnost, neboť řízení o žádosti není možné v současné době s ohledem na uvedené opatření proti koronavirové pandemii dokončit vydáním zaměstnanecké karty. Žalovaný dodal, že soud mu nemůže nařídít vydat rozhodnutí v určité lhůtě, protože není známo, jak se bude vyvíjet epidemiologická situace a regulace ochrannými opatřeními.
4. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Jednání před soudem

5. Jednání ve věci se zúčastnila pouze zástupkyně žalobce, která setrvala na podané žalobě a odkázala pro skutkovou a právní podobnost obou případů na své vyjádření učiněné při jednání ve věci vedené u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 77 A 29/2021, jež se konalo téhož dne. V něm zástupkyně žalobce sdělila, že dle § 169t odst. 7 písm. a) zákona o pobytu cizinců se vydáním rozhodnutí rozumí vydání pobytové karty (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Azs 408/2017-24). V daném případě byla správnímu orgánu pro rozhodnutí věci stanovena zákonná lhůta 60 dnů, která uplynula dne 4. 1. 2021. Od této doby je žalovaný nečinný, což deklaroval rovněž jeho nadřízený orgán, který dne 24. 2. 2021 vydal opatření proti nečinnosti, čímž presumoval nečinnost správního orgánu.

Na tuto nečinnost přitom neměl vliv ani pokyn v předkládací zprávě k udělení víza. Podle § 169t odst. 9 písm. a) zákona o pobytu cizinců lhůta pro vydání rozhodnutí neběží ode dne odeslání výzvy zastupitelského úřadu k vyznačení víza k pobytu nad 90 dnů podle § 30 odst. 2 téhož zákona až do doby zpracování údajů nezbytných pro vydání průkazu o povolení k pobytu, pokud k této výzvě dojde před marným uplynutím lhůty pro vydání rozhodnutí, což se v tomto případě nestalo. Zástupkyně žalobce dále uvedla, že žalovaný prováděl nesprávný výklad ochranného opatření Ministerstva zdravotnictví, když toto do 1. 6. 2021 vyznačení víza žalobci do jeho cestovního dokladu umožňovalo a rovněž nezařazovalo Vietnam na seznam rizikových zemí.

Posouzení věci soudem

6. Podle § 79 odst. 1 s. ř. s. platí, že ten, kdo bezvýsledně vyčerpал prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, se může žalobou domáhat toho, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo vydat osvědčení.
7. V souladu s § 81 odst. 1 s. ř. s. soud rozhodoval ve věci na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí.
8. Podle § 81 odst. 2 s. ř. s. pak platí, že je-li návrh důvodný, soud uloží rozsudkem správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení a stanoví k tomu přiměřenou lhůtu, ne však delší, než kterou určuje zvláštní zákon.
9. Ze správního spisu soud zjistil následující skutečnosti. Žalobce podal dne 27. 8. 2019 žádost o vydání zaměstnanecké karty. Rozhodnutím žalovaného ze dne 2. 12. 2019, č. j. X, byla žádost žalobce zamítnuta. Toto rozhodnutí však bylo k žalobcovu odvolání zrušeno rozhodnutím Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců (dále též „Komise“) ze dne 6. 2. 2020, č. j. X. Rozhodnutím žalovaného ze dne 23. 7. 2020, č. j. X, byla žádost žalobce znovu zamítnuta, ale toto rozhodnutí bylo znovu zrušeno rozhodnutím Komise ze dne 14. 10. 2020, č. j. X. Uvedené rozhodnutí Komise bylo zástupci žalobkyně doručeno dne 16. 10. 2020.
10. K návrhu žalobce vydala Komise dne 25. 2. 2021 opatření proti nečinnosti, jímž přikázala žalovanému, aby o žádosti žalobce vydal rozhodnutí do 30 dnů od doručení tohoto opatření, přičemž k jeho doručení došlo téhož dne, tj. 25. 2. 2021. Soud v této souvislosti pouze podotýká, že žalobce i žalovaný vydání tohoto opatření nesprávně datují dnem 24. 2. 2021. Na projednávané věci to sice nic nemění, ale je třeba oběma účastníkům alespoň připomenout, že podle § 71 odst. 2 písm. a) správního řádu se vydáním rozhodnutí rozumí zásadně předání jeho stejnopisu k doručení podle § 19 správního řádu. Ačkoliv tedy předmětné opatření proti nečinnosti Komise je vskutku datováno dnem 24. 2. 2021, nelze současně přehlédnout, že elektronicky podepsáno a současně doručeno žalovanému (jak je patrné z otisku prezenčního razítka) bylo dne 25. 2. 2021. K jeho vydání tedy bezpochyby došlo právě dne 25. 2. 2021. To pak dále znamená, že třicetidenní lhůta uložená žalovanému Komisi uplynula dnem 26. 3. 2021. Dne 25. 3. 2021 žalovaný do správního spisu založil předkládací zprávu k vydání zaměstnanecké karty se souhlasem s vydáním zaměstnanecké karty a udělil zastupitelskému úřadu pokyn k udělení víza žalobci za účelem převzetí povolení k dlouhodobému pobytu.
11. Žaloba je důvodná.

12. Podle § 71 odst. 5 správního řádu se nedodržení lhůt nemůže dovolávat ten účastník, který je způsobil.
13. Podle § 80 odst. 4 písm. a) správního řádu může nadřízený správní orgán přikázat nečinnému správnímu orgánu, aby ve stanovené lhůtě vydal rozhodnutí.
14. Soud vyšel z toho, že účelem správních i soudních prostředků ochrany proti nečinnosti je to, aby účastník řízení dosáhl vydání rozhodnutí ve věci samé, a to z povahy věci v co nejkratší době (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2020, čj. 1 Azs 200/2020-31, publ. pod č. 4086/2020 ve Sb. NSS, bod 20).
15. Soud vyšel dále z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2012, č. j. 2 Ans 14/2012-41, publ. pod č. 2785/2013 ve Sb. NSS, jehož právní věta zní: *„Nečinnost je objektivně existující stav, kdy v zákonem předepsaných lhůtách nedošlo k provedení příslušných procesních úkonů. Ne každá nečinnost je však přičitatelná správnímu orgánu. Ustanovení § 71 odst. 5 správního řádu z roku 2004 představuje materiální hledisko posouzení takového stavu; má-li zjištěná nečinnost svůj původ ve způsobu, jakým vystupuje v řízení jeho účastník, nejde o nečinnost správního orgánu a nelze se proti ní dovolávat ochrany. Posouzení, zda nejde o takovou situaci, přísluší i správnímu soudu v rámci posouzení důvodnosti žaloby podané dle § 79 a násl. s. ř. s. Přijme-li nadřízený správní orgán opatření proti nečinnosti (§ 80 odst. 4 správního řádu z roku 2004), je tím presumován fakt, že správní orgán byl nečinný, a nejde tedy o případ, na který pamatuje § 71 odst. 5 citovaného zákona. Správní soud již není oprávněn tento závěr přehodnocovat a procesním chováním účastníka řízení (žalobce) se, z pohledu § 71 odst. 5 téhož zákona, může zabývat jen od okamžiku přijetí tohoto opatření proti nečinnosti.“*
16. Z tohoto právního východiska vyplývá pro případ žalobce závěr, že vzhledem k tomu, že přijala-li dne 25. 2. 2021 Komise opatření proti nečinnosti podle § 80 odst. 4 písm. a) správního řádu, byla nečinnost žalovaného a uplynutí lhůty k vydání rozhodnutí k tomuto dni pro posouzení soudu závazně presumována. Soud proto zkoumal výlučně to, zda byl žalovaný nečinný po datu 25. 2. 2021, tj. zda po tomto datu odstranil svou nečinnost vydáním rozhodnutí, resp. zda objektivně zjištěné nedodržení lhůty pro vydání rozhodnutí nezpůsobil žalobce (srov. výše citované § 71 odst. 5 správního řádu). Jinými slovy, pozornost soudu se soustředila pouze na zjištění, zda opatřením přijatým Komisí byla nečinnost odstraněna, přičemž součástí takového skutkového hodnocení musela být i úvaha, zda případná pokračující nečinnost není vyvolána procesním chováním žalobce.
17. Podle § 42g odst. 1 zákona o pobytu cizinců se zaměstnaneckou kartou rozumí povolení k dlouhodobému pobytu.
18. Ustanovení § 44 odst. 1 ve spojení s § 30 odst. 2, 4 zákona o pobytu cizinců stanoví, že cizinec, který podal žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu na zastupitelském úřadu a bylo mu uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem převzetí příslušného oprávnění k pobytu na území, je povinen za účelem vydání průkazu o povolení k pobytu se do 3 pracovních dnů ode dne vstupu na území osobně dostavit na ministerstvo ke zpracování údajů nezbytných pro vydání průkazu o povolení k pobytu, a to včetně pořízení biometrických údajů cizince a jeho podpisu, který je určen k jeho dalšímu digitálnímu zpracování; podpis se nepořídí, pokud cizinci v jeho provedení brání těžko překonatelná překážka.
19. Podle § 44 odst. 2 zákona o pobytu cizinců platí, že cizinci, který podal žádost o vydání zaměstnanecké karty, ministerstvo vydá potvrzení o splnění podmínek pro vydání povolení k dlouhodobému pobytu; to neplatí, jde-li o vydání zaměstnanecké karty cizinci,

kterému bylo vydáno na danou pracovní pozici povolení k zaměstnání nebo který je uvedený v § 98 zákona o zaměstnanosti.

20. Ustanovení § 44 odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanoví, že cizinec je povinen ve lhůtě stanovené ministerstvem, nejpozději však do 60 dnů ode dne pořízení biometrických údajů, dostavit se na ministerstvo k převzetí průkazu o povolení k pobytu.
21. Podle § 30 odst. 2, 4 zákona o pobytu cizinců platí, že vízum k pobytu nad 90 dnů se cizinci uděluje za účelem převzetí příslušného oprávnění k pobytu na území. V případě, že převzetí oprávnění k pobytu brání důvody na vůli cizince nezávislé, považuje se doba pobytu po vstupu cizince na území za prodlouženou až do doby, než tyto důvody pominou.
22. Podle § 169t odst. 8 písm. a), b) zákona o pobytu cizinců platí, že hodlá-li ministerstvo žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu vyhovět, vyzve žadatele podle § 44 odst. 1 k poskytnutí údajů nezbytných pro vydání průkazu o povolení k pobytu a podle § 44 odst. 3 k převzetí průkazu o povolení k pobytu.
23. Podle § 169r odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců platí, že se zastaví řízení o žádosti, jestliže se cizinec, který podal žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu, ve lhůtě podle § 44 odst. 1 nedostaví na ministerstvo ke zpracování údajů nezbytných pro vydání průkazu o povolení k pobytu nebo ve lhůtě podle § 44 odst. 3 nepřevzme průkaz o povolení k pobytu, pokud v této lhůtě nesdělí, že mu v tomto úkonu brání důvody na jeho vůli nezávislé.
24. Řízení o žádosti se zastaví i v případě, že cizinec podal žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu na zastupitelském úřadu, ale na jeho výzvu se ve stanovené lhůtě nedostavil k vyznačení víza k pobytu nad 90 dnů podle § 30 odst. 2, k jehož udělení vydalo pokyn ministerstvo, aniž v této lhůtě sdělil, že mu v tomto úkonu brání důvody na jeho vůli nezávislé (srov. § 169r odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců).
25. Z uvedené právní úpravy vyplývá, že řízení o vydání zaměstnanecké karty zahájené podáním žádosti na zastupitelském úřadě vykazuje určitá procesní specifika. Zastupitelský úřad totiž v určité fázi řízení vystupuje v podstatě jako prostředník mezi žadatelem a orgánem zodpovědným za vydání rozhodnutí, tedy žalovaným [viz § 169b nebo § 165a odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců]. Je to zastupitelský úřad, kdo též v průběhu řízení komunikuje s žadatelem. Pokud Ministerstvo vnitra dospěje k závěru, že lze žádosti vyhovět, udělí zastupitelskému úřadu pokyn, aby žadatele vyzvalo k dostavení se za účelem vyznačení víza nad 90 dnů pro převzetí zaměstnanecké karty, a toto vízum mu udělilo (viz § 30 odst. 2, 4 zákona o pobytu cizinců). Žadatel se dostaví na zastupitelský úřad a obdrží vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem převzetí zaměstnanecké karty. Na základě tohoto víza žadatel přicestuje na území ČR a je povinen do tří pracovních dnů se osobně dostavit na pracoviště žalovaného za účelem splnění ohlašovací povinnosti a poskytnutí biometrických údajů nutných ke zhotovení zaměstnanecké karty (viz § 42g odst. 1 ve spojení s § 44 odst. 1 zákona o pobytu cizinců). Žadateli je současně vydáno tzv. potvrzení o splnění podmínek pro vydání zaměstnanecké karty a žadatel je oprávněn od tohoto okamžiku pracovat (viz § 44 odst. 2 zákona o pobytu cizinců). Ve stanovené lhůtě, nejpozději do 60 dnů od pořízení biometrických údajů, se pak žadatel musí osobně dostavit na pracoviště žalovaného za účelem převzetí průkazu o zaměstnanecké kartě (viz § 42g odst. 1 ve spojení s § 44 odst. 3 zákona o pobytu cizinců).

26. Z uvedeného popisu je zřejmé, že ve fázi po udělení pokynu k udělení víza k pobytu nad 90 dnů za účelem převzetí zaměstnanecké karty je další průběh řízení končící vydáním průkazu zaměstnanecké karty žadateli značně závislý na součinnosti žadatele (zda se dostaví na výzvy správních orgánů a poskytne vyžádanou součinnost). Neposkytne-li zaviněně přes výzvu správních orgánů žadatel tuto součinnost, řízení o jeho žádosti se zastaví [srov. § 169r odst. 1 písm. a) nebo h) zákona o pobytu cizinců].
27. Tomu odpovídá i specifická úprava lhůt k vydání rozhodnutí ve věci žádosti o vydání zaměstnanecké karty.
28. Podle § 169t odst. 7 písm. a) zákona o pobytu cizinců platí, že vydáním rozhodnutí v řízení o povolení k dlouhodobému pobytu se rozumí převzetí průkazu o povolení k pobytu.
29. Podle § 169t odst. 6 písm. c) zákona o pobytu cizinců se rozhodnutí vydá ve lhůtě do 60 dnů ode dne podání žádosti o vydání zaměstnanecké karty; ve lhůtě 90 dnů ode dne podání žádosti o vydání zaměstnanecké karty ve zvlášť složitých případech, nebo pokud ministerstvo požádalo o vydání závazného stanoviska Úřad práce České republiky.
30. Současně však § 169t odst. 9 zákona o pobytu cizinců stanoví, že lhůta pro vydání rozhodnutí neběží ode dne odeslání výzvy zastupitelského úřadu k vyznačení víza k pobytu nad 90 dnů podle § 30 odst. 2 do doby zpracování údajů nezbytných pro vydání průkazu o povolení k pobytu [písm. a)], dále ode dne odeslání výzvy podle § 44 odst. 1 k poskytnutí údajů nezbytných pro vydání průkazu o povolení k pobytu do doby zpracování poskytnutých údajů [písm. b)], a i ode dne odeslání výzvy podle § 44 odst. 3 k převzetí průkazu o povolení k pobytu do doby převzetí průkazu [písm. c)].
31. Pro věc je významný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 2. 2018, č. j. 1 Azs 408/2017-24, respektive závěry Nejvyššího správního soudu pod body 18 a 19, z nichž vyplývají následující relevantní právní východiska: „Vydáním rozhodnutí o žalobcově žádosti nelze rozumět vydání předkládací zprávy, ani interního pokynu k udělení víza k pobytu nad 90 dnů. (...) Odkazuje-li stěžovatel na laxní přístup zastupitelského úřadu, který váhal s učiněním výzvy k dostavení se k vyznačení víza k pobytu nad 90 dnů podle § 30 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, může jít skutečně o vadný postup, který stěžovatel nemůže ovlivnit; na druhou stranu jde o vadný postup orgánu státní správy, který nemůže jít k tíži žadatele, o jehož žádosti není v důsledku tohoto postupu rozhodnuto v zákonem stanovené lhůtě. Stěžovatel je podle § 12 odst. 1 písm. h) zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ústředním orgánem státní správy pro povolování pobytu cizinců. Právě k jeho tíži tedy musí jít případný vadný postup orgánu státní správy v této oblasti; je také jeho odpovědností podle § 24 téhož zákona pečovat „o náležitou právní úpravu“ záležitostí spadajících do jeho věcné působnosti, a tedy také o to, aby zákonná pravidla a postupy související s povolováním pobytu cizincům, byla nastavena způsobem umožňujícím vydávat rozhodnutí bez průtahů. (...) Současně je třeba zopakovat odkaz krajského soudu na § 169 odst. 12 písm. a) – pokud by zastupitelský úřad před uplynutím lhůty pro vydání rozhodnutí stanovené v § 169 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců vyzval žalobce, aby se dostavil k vyznačení víza k pobytu nad 90 dnů podle § 30 odst. 2 téhož zákona za účelem převzetí zaměstnanecké karty do jeho cestovního dokladu, lhůta pro vydání rozhodnutí by se daným okamžikem stěžovateli stavěla a on by nemohl být považován za nečinného. Vzhledem ke skutečnosti, že sám stěžovatel nevydal pokyn k udělení víza k pobytu nad 90 dnů dle uvedeného ustanovení v rámci zákonné šedesátidenní lhůty (která uplynula dne 21. 8. 2017), nemohlo dojít ke stavení běhu lhůty pro vydání rozhodnutí a k rozšíření časového prostoru pro vydání rozhodnutí. Ani okamžitá reakce zastupitelského úřadu, který by žalobce vyzval k převzetí víza k pobytu nad 90 dnů, by tedy

nemohla zhojit skutečnost, že stěžovatel je nečinný, tím, že by došlo ke stavení lhůty pro vydání rozhodnutí.“

32. Z uvedeného vyplývá, že pro posouzení nečinnosti žalovaného je zcela irelevantní, zda vyhotovil předkládací zprávu, zda udělil pokyn zastupitelskému úřadu k udělení vstupního víza podle § 30 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, či zda je faktickým původcem nečinnosti zastupitelský úřad nebo žalovaný. Stejně tak je irelevantní, zda zastupitelský úřad odeslal žalobci výzvu k vyznačení víza k pobytu nad 90 dnů podle § 30 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, protože k tomu nesporně nedošlo do uplynutí zákonné lhůty k vydání rozhodnutí. Pokud by zastupitelský úřad před uplynutím lhůty k vydání rozhodnutí odeslal žalobci výzvu k vyznačení víza k pobytu nad 90 dnů podle § 30 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, vylučovalo by to nečinnost žalovaného, protože v tu dobu by neběžela lhůta pro vydání rozhodnutí [srov. § 169t odst. 9 písm. a) zákona o pobytu cizinců], ale k tomu v posuzovaném případě nedošlo.
33. V posuzované věci uplynula lhůta k vydání rozhodnutí bezpečně před 25. 2. 2021, kdy Komise vydala opatření k odstranění nečinnosti žalovaného. Skutečnost, kdy konkrétně dříve ve skutečnosti lhůta k vydání rozhodnutí marně uplynula, nebyla pro posouzení důvodnosti žaloby významná. Zda a kdy žalovaný zpracoval předkládací zprávu a udělil pokyn zastupitelskému úřadu k udělení vstupního víza, není, jak je výše odůvodněno, pro rozhodnutí soudu v této věci relevantní. Z tohoto důvodu byl žalovaný ke dni podání žaloby nečinný, neboť nečinnost presumovanou ke dni 25. 2. 2021 neodstranil vydáním rozhodnutí. I kdyby žalovaný vyzval žalobce po 25. 2. 2021 k vyznačení vstupního víza, ke stavení lhůty pro vydání rozhodnutí by podle § 169t odst. 9 písm. a) zákona o pobytu cizinců nemohlo dojít, protože ke skutečnosti zakládající stavení lhůty by došlo až po jejím uplynutí. Jak je přitom známo, lhůta, která již marně uplynula, pochopitelně dále neběží; jako taková se pak ani nemůže stavět.
34. Žalovaný v řízení uplatnil jedinou konkrétní obranu, která podle něj měla vyloučit závěr o jeho nečinnosti, a to že výzvu k vyznačení vstupního víza nemohl zastupitelský úřad odeslat vzhledem k ochranným opatřením Ministerstva zdravotnictví. Tato obrana nemohla být z povahy věci úspěšná. Lhůta k vydání rozhodnutí žalovanému uplynula nejpozději dne 25. 2. 2021. Nečinnost žalovaného mohla být odstraněna jen vydáním rozhodnutí, k němuž nedošlo. Z jakých důvodů k vydání rozhodnutí nedošlo, pokud neležely na straně žalobce, nebylo pro posouzení nečinnosti významné, protože lhůta k rozhodnutí již uplynula, a proto nemohla být žádným úkonem žalovaného ani jinou překážkou stavěna.
35. Navíc, ochranné opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 14. 2. 2021, č. j. X, jímž jediným žalovaný konkrétně argumentoval, bylo zrušeno ochranným opatřením Ministerstva zdravotnictví ze dne 26. 2. 2021, č. j. X. Ochranné opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 14. 2. 2021, č. j. X, na němž stavěl žalovaný svou obranu, bylo účinné pouze po dobu od 15. 2. 2021 do 28. 2. 2021, tzn. po dobu 14 dnů. Podle tohoto ochranného opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 14. 2. 2021, č. j. X, navíc ani vyznačení vstupního víza žalobci nic nebránilo: Bodem I.10 písm. k) ochranného opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 14. 2. 2021, č. j. MZDR 20599/2020-56/MIN/KAN, Ministerstvo zdravotnictví nařídilo *„nepřijímat žádosti o víza a přechodné a trvalé pobyty na zastupitelských úřadech České republiky ve třetích zemích, s výjimkou žádostí o vydání dlouhodobého víza za účelem převzetí povolení k pobytu na území České republiky, kdy tyto výjimky platí pouze pro žádosti o víza a pobyty na zastupitelských úřadech České republiky ve*

státech, jejichž opatření prováděná z důvodu pandemie onemocnění COVID19 přijímání takových žádostí umožňují; Ministerstvo zahraničních věcí zveřejní seznam takových států způsobem umožňujícím dálkový přístup.“ Bodem I.12 ochranného opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 14. 2. 2021, č. j. X, Ministerstvo zdravotnictví nařídilo „vyznačit na zastupitelských úřadech České republiky ve třetích zemích do cestovního dokladu vízum pouze v případě žádostí, které lze podle bodu I.10 přijmout s výjimkou bodu I.10. písm. i), kde se vyznačují pouze víza související s žádostmi o pobytová oprávnění za účelem studia v akreditovaném studijním programu na vysoké škole nebo v rámci programu „Zrychlená procedura udělování pobytových oprávnění pro cizince – zahraniční studenty ze třetích zemí“; to platí i pro žádosti přijaté přede dnem účinnosti tohoto opatření.“

36. Z webové stránky Velvyslanectví v Hanoji a Ministerstva zahraničních věcí soud zjistil, že ke dni rozhodnutí soudu (20. 8. 2021) podmínky na Velvyslanectví v Hanoji umožňují, aby zde byly přijímány žádosti o „víza za účelem převzetí povolení k pobytu na území ČR (tzv. vízum typu D/VR) – tzv. přenos vízového štítku – bez ohledu na účel pobytu“.
37. Soud konstatuje, že žádným ze specifikovaných ochranných opatření nebylo zastupitelským úřadům zakázáno cizincům vyznačovat víza za účelem převzetí povolení k pobytu dle § 30 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Ve všech uvedených ochranných opatřeních bylo zastupitelským úřadům nařízeno vyznačit do cestovního dokladu vízum pouze v případě žádostí, které lze přijmout, přičemž explicitně bylo stanoveno, že zákaz přijímání žádostí o víza neplatí pro žádosti o vydání dlouhodobého víza za účelem převzetí povolení k pobytu. V případě velvyslanectví v Hanoji byla splněna i podmínka stanovená v ochranném opatření spočívající v tom, že opatření Vietnamské socialistické republiky prováděná z důvodu pandemie onemocnění COVID-19 přijímání žádostí o vydání dlouhodobého víza za účelem převzetí povolení k pobytu umožňují, resp. že Vietnamská socialistická republika není na seznamu zemí s extrémním rizikem výskytu onemocnění COVID-19.
38. Z důvodu kontradiktornosti řízení není soud oprávněn domýšlet na jedné straně ani žalobní body a na druhé straně ani obranu žalovaného. Bylo proto na žalovaném, aby tvrdil a prokázal, jaké individuální okolnosti mu bránily ve vydání rozhodnutí ve věci žalobce (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78, publ. pod č. 2162/2011 Sb. NSS, bod 32 *in fine*, kde Nejvyšší správní soud uvedl, že není na místě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují, kdy by takovým postupem přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta, kdy podle zdejšího soudu totéž platí i pro žalovaného). Bránil-li se žalovaný tím, že mu soud nemůže nařídit vydat rozhodnutí v určité lhůtě, protože není známo, jak se bude vyvíjet epidemiologická situace a regulace ochrannými opatřeními, pominul výše citovaný § 81 odst. 1 s. ř. s.
39. Soud tedy shrnuje, že v době podání žaloby i v době vydání tohoto rozsudku byl žalovaný nečinný. Výrokem I tohoto rozsudku proto soud uložil žalovanému v souladu s § 81 odst. 2 s. ř. s. povinnost vydat v řízení o předmětné žádosti žalobce rozhodnutí a stanovil mu k tomu lhůtu 15 dnů, která se jeví jako přiměřená. Délku lhůty stanovil soud vzhledem k dosavadní délce řízení o žádosti žalobce a jeho stádiu, přičemž soudem stanovená lhůta nepřesahuje šedesátidenní lhůtu k vydání rozhodnutí stanovenou zákonem o pobytu cizinců.

Náklady řízení

40. Výrok o nákladech řízení o žalobě se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., dle něžž má právo na náhradu nákladů ten účastník, který byl v řízení plně úspěšný. V tomto řízení byl procesně úspěšný žalobce a náleží mu proto náhrada nákladů řízení v celkové výši 14 342 Kč. Náklady žalobce tvoří jednak soudní poplatek ve výši 2 000 Kč, dále pak odměna za 3 úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) advokátního tarifu (převzetí právního zastoupení, sepsání žaloby, účast u soudního jednání). Podle § 7 bodu 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu činí výše odměny za jeden úkon právní služby 3 100 Kč, proto celková odměna za úkony právní služby činí 9 300 Kč (3 x 3 100). Náhrada hotových výdajů pak dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu činí 300 Kč za každý úkon, tj. celkem 900 Kč. Jelikož je zástupce žalobce plátcem daně z přidané hodnoty, byla odměna zástupce za poskytnuté úkony právní služby a náhrada hotových výdajů navýšena o daň z přidané hodnoty ve výši 21 %, tedy o 2 142 Kč. Ke splnění povinnosti nahradit náklady řízení bylo žalovanému určeno platební místo podle § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. a stanovena přiměřená lhůta podle § 160 odst. 1 části věty za středníkem o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. (s přihlédnutím k možnostem žalovaného tuto platbu realizovat).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 20. srpna 2021

Mgr. Jaroslav Škopek v.r.
předseda senátu